

FELSŐ-ZEMPLEN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:
Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Fő-utóza 220 szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.
Nyílt-tér soronként 40 fl.

KIADÓHIVATAL:
Hova az előzetesek, hirdetések és nyílttör díjak küldendők:
Landesman B. könyvnyomdája.

A magyar nép és a hadsereg.

Ismét katonát és pénzt kér tőlünk a hadsereg. Megadjuk-e, nem adjuk-e, arról tolyik a küzdelem a képviselőházban s e küzdelem eredménye előre látható. Amint megadtunk eddig is a hadseregnek, csak úgy fogjuk megadni most is.

Azonban méltán megkövetelhetjük, hogy végre valahára a mi jogos kívánságainkat is vegyék figyelembe a hadseregnél és ha az új katonai javaslatok nyomán nemzeti követeléseink teljesítettek, mi nem fogjuk sajnálni az új és nagy áldozatokat.

A magyar népnek a honvédségen kívül idegen ez a hadsereg. Nyelve más, szelleme még másabb. Ezért van az, hogy a tisztikarnak elenyésző százaléka magyar. Az iskolázott magyar fiu nem tekinti oly élethivatásnak a katonai szolgálatot, mint az osztrák diák, s nem is rokoszenvez így vele. A legmagyarabb vidékeken cseh, lengyel és német tisztiek vannak elhelyezve, a magyar fiukat ellenben kiviszik Bécsbe, Prágába, Lembergbe, Csernoviczba és Grácba. Nem csoda, ha az olyan környezetben, mely nekik merőben idegen, nem élnek szívesen s ha csak tehetik, megköszönik a diszes szolgálatot.

A magyar népnek követelése az, hogy amíg meg lesz a magyar szolgálati nyelv, a Magyarországon lévő közös hadsereg a legmesszebbre menő módon respektálja ez állam nyelvét, különösen a hatóságokkal való érintkezésben. A magyar tisztet pedig tartásuk itt, az ország határain belül, a hazájukban, a véreik között.

A magyar ezredeket egymásután

Ausztriába viszik, ahol a tősgyökeres magyar legénység idegenül és kelleltenül érzi magát. Miért nem hagyják a mi katonáinkat idehaza? Semmi szükség nincs rájuk Ausztriában.

A magyar címer és a zászló lenne az, melyben pragnársan kifejezésére jutna a mi államiságunk. Évtizedek óta kéri, sürgeti a nemzeti közvélemény, hogy címerét és színeit respektálják a közös hadseregnél. A legegyszerűbb és legtörvényesebb kívánság ez, de nem teljesítettek eddig. Idegen zászló alatt megy a harcba a magyar katona s azt akarják, hogy vitézül lelkesen induljon a csatába, fűzzék a zászlórudra nemzetének színeit. A kaszárnyákon és katonai épületeken mindenütt a kétféjű sas éktelenkedik s állandó megbotránkozást okoz. Tegyük helyébe vagy legalább melléje a magyar címet!

Régi és nagy sérelem az, hogy a hadsereg szállításaiban nem részesítik kellő arányban a magyar ipart és kereskedelmet. A delegációs ülések alkalmával színtalanszor megígérték már a bécsi nagy urak, hogy e bajt orvosolni fogják, de foganatja nincs még most sem annak az ígérgetésnek.

Felényire sem érzünk a hadseregért hozott áldozatok súlyos voltát, ha a Magyarországon elhelyezett hadsereg szükségletét itt szereznék be. Amit kiadunk adóba, az bejönne a katonáéktól, ha a magyar földmivest, iparost és kereskedőt részesítenék előnybe. Erről azonban szó sincs. Még mindig divik a tömegszállítási rendszer, a mi annyit tesz, hogy csak a nagyvállalkozók, a gyárosok pályázhatnak a szállításokra s a

kis ember szolgálatára nem reftektálnak. S ezek a nagyvállalkozók rendszerint osztrákok. Pedig csak a roszakarat foghatja rá a magyar gazdára és kisiparosra, hogy nem tudna megfelelni a szállítási kötelezettségének, mint az osztrák nagy vállalkozó, aki a nyers anyagot nálunk vásárolja s aztán négyszeres áron sózza a hadsereg nyakába.

Ezt az igazságtalan helyzetet nem vagyunk hajlandók tovább tűrni. Megadjuk katonáéknak azt a mire szükségünk van, de ők is adják meg mindazt, a mihez törvény és méltányosság szerint jogunk van.

A két éves katonai szolgálat kedvezményéről sok szó esett a közelmúltban s kilátásba helyezték, hogy az új nagy vér és pénzáldozatokért kárpótlásul a két éves katonai szolgálatot kapjuk.

Mi nem elégszünk meg a pusztá igérettel, nekünk faktumok kellene. Tessék törvénybe iktatni a két éves katonai szolgálatot, melyről bebizonyult, hogy a hadsereg erejére és képzettségére nézve semmivel sem hátrányosabb mint a három éves szolgálat. Ha fiaink egy évvel kevesebb időt át fognak tétlenül heverészni a hadisten szolgálatában, ez a nemzeti munkára nézve sok milliónyi értéket képvisel, amely nagyban hozzájárulna ahhoz, hogy az áldozatainkért kárpótolva legyünk.

Társadalmunk súlyosan érzi a katonai szellem ellogultságát — sok tekintetben boanirtságát. A hadseregben duló párbaj-kényszer egyenesen megmetyeljezi társadalmunkat. Manapság a legtöbb intelligens, iskolázott ember tartalékos katonatiszt, aki

TÁRCA.

Iszonyu gyanu.

Irta: **Prém József.**

Miklós, az öreg szolga, levelet vitt be gazdájának, Boronkay Taszilónak.

Am a büszke ur kezébe se vette. Tudta: kitől jön. Azért meg se mozdult karosszékeben, hová betegesége nyugtázta és ingerülten szólt:

— Hát csak bontsd fel, öreg! Nézegesd, olvasd. Jól betűzd ki minden sorát. Valamiféle rossz hírt sejttek.

— Dehogyan is rossz.

— Ezen a mai napon, ezen semmi jót nem várok, Miklós! Hát tudod-e, hogy ma éppen négy esztendeje . . .

Az öreg szolga fölneáz, szeméi elkomorodnak, azután halkán mondja:

— Tudom, csakugyan négy esztendeje.

— És elment! Itt hagyott. Elhagyott azzal a pazarló naplopóval. A Pálhalmi Kázmér felesége lett az én Melittám . . . Egy kalandoré az én egyetlen örökösöm . . . De olvasd csak, olvasd azt a levelet. Tudom, azt írja Melitta, hogy már szerencsétlenné tette. Olvasd no, elvagyok rá ké-szülve! Mindennap várom a hírt, de őt is, őt magát, Melittát! Nos ugye?

De hát esupa örömhír a levél. Mindig és mindig!

Boronkay Tasziló egy szót sem szól, a mint

hallgatja. Csak rázza fejét s még csak nem is mormog magában. De mikor az öreg Miklós kimegy a szobából, Lankaföld ura fölemelkedik a párnával bélelt támlásszékből, remegő kezeivel szétnyitja az asztalra tett levelet, odasompolyog az ablakhoz, szemüvegét fölteszi és nagy titokban újra meg újra végigjártatja szeméit Melitta kezvonásain, a míg a betűk össze nem folynak öreg, nedves szeméi előtt és göpösösen ajkához nem nyomja az összegyűrt papírt.

Nem bizott már Miklósban sem az öreg ur, azért vigyázott, hogy bármit is eláruljon előtte. De odamondogatta neki:

Együtt vénültünk meg, jó urad voltam mindig, de azért tudom, ő hozzájuk húzol, a hálátlanokhoz. Irss is nekik. Hát csak ird meg, hogy az én szívem el nem gyöngül. Csak ird meg nekik!

Miklós szelid hangon, de bátran szólt:

— Aztán mi haszna lenne belőle annak az áldott jó Melitta méltóságos asszonynak? Nem megszenvedtek eléggé és nem sújtja ugye is az a kegyetlen végrendelet?

— Hallgass, hallgass! És most már takarodj ki!

Az öreg lovász kiosont; de megkönnyebült, hogy újra előhozhatta a végrendeletet, melyet ő is aláírt, mint tanu. Ezt maga Boronkay Tasziló akarta így. Ezzel is megakart bántani a gögös Kázmért, a kinek sejtelmé sincs: mi vár reá, mi-helyt apósa lebunyja szeméit.

Estefelé, mint rendesen, átjött meghitt rokona, Pálhalmi Jenő, hogy a sakkjáték nemes szórako-

zását végigölveze a hallgatag nagybácsiával. Meglepetve látta, hogy az öreg ur nagyon lehangolt, arca lázasan piros, szeméi, melynek bágyadsága olyan részvételtjes volt, most télelmesen csillogtak. A hangja is ingerült, rekedtes, és a kéz, melyet máskor lanyhán nyújtott a vendég felé, most erőley meglundattal ragadja meg az övét.

— Jó, hogy jössz! Alig bírtam bevárni, hogy lássalak.

— Valami hír Melittáról?

— Úlj le, ide! — mutatott a mellette levő székre. — Azt akarom kérdeni: Jó lesz-e az a végrendelet, a hogy van?

— Már megint azzal vesződik, Tasziló bácsi?

Soká lesz még, a mig . . .

— Ne ámíts, ne kinez! Tudom én, mikor ütött az óráim. Arra felelj, hogy nem játszhatnak-e ki engem? Jól kötöttem-e meg a kezét annak a pazarlónak, a ki, tudom, csak vagyonomra áhított . . .

— Szerette Melittát . . .

— Megboszulom magam. Haha! Es mégis csak köteleességet teljesítettem. Te fogod végrehajtani. Ezzel is hadd sújtom őt, az erőszakos hódítót, a ki feldulta házam nyugalmát.

Újra nevetett, oly bántón, oly kisértetiesen; és hosszu, teher szakállá remeggett, a mint intgetett hozzá a fejével. Es szeméi kitágultak az indulattól. Jenő csak nézte, hogy a nagybetegben még ennyi életérő lakozik, ennyi szenvedély háborog.

— Nos, hát felelj már! Megtámadhatja-e a végrendeletet? Kijátszhatja-e Melitta?

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert kelle-
mes ízű természetes
hashajtószér.

ha kigyógyult a párbajmániából, le kell vonnia azt a megszegényítő következtetést, hogy nem méltó a tiszti kardbojtra s le kell köszönnie a nagy keservesen megszerzett rangjáról.

Pedig elég lenne egy intelem illetékes-magas helyről s a párbaj kényszer, melynek súlyos voltát a tisztikar is érzi, megszűnnék.

A kivándorlás újabb terjedése.

Hirlapjainkban állandó rovatot lehetne nyitni „Kivándorlások” címen és ez a rész mindenkor hemzsegne a legszomorubb hírektől, mindig találkoznánk benne megdöbbentő numerusokkal, kétségbeejtő számadatokkal, melyek a hazai földet elhagyók tömegét jeleznék.

Állandóan időszerű, fájdalmasan aktuális tárgya nemzeti életünknek a hatalmas arányokat öltő, nagyfokú kivándorlás. Az okokat manapság már nem kell kutatnunk, tudjuk jól, hogy mik és mely körülmények készítik a magyar honpolgárokat szülőföldjük elhagyására.

Tisztában vannak az illetékes körök is a megállapodás nélküli, nagyméretű kivándorlások kútforrásával, alapokáival és az egyre veszélyeztetőbb, elharapódzó baj meggátlására már törvényt alkottak. Szigorú megszorításokkal akarják utját vágni a polgárok kivándorlási kedvének.

Meghajlunk az immár égetővé váló, elhatalmaskodó, nemzeti lételünket aláásó kivándorlásokkal szemben tett intézkedések elől, melyek oda konkludálnak, hogy a lehetőségig megnehezítsék a honi földtől bucsut venni szándékozók törekvését és számtalan esemőt kell megoldani, tömérdek ágat-bogot kell elhárítani, megtörni, hogy az Amerikába vezető uthoz könnyen hozzáérni ne lehessen.

Igen praktikus újítás például az utlevél megszerzésének megnehezítése. Egy-kettőre nem jut mindenki a birtokába a passzusnak, melynek révén nyugodtan, háborítatlanul oda lehet utazni a hová tetszik. Magyarán mondván az ember szénájának rendjében kell

lenni, katonai kötelezettségnek eleget kellett tennie, családjáról gondoskodnia kell, tekintélyes összegű adóssággal nem szabad rendelkeznie, hogy megszerezhesse az utlevelet.

Ez az érem egyik oldala. Tudniillik, helyes célszerű mindenképen, hogy megnehezítik a kivándorlást és boldog-boldogtalan ne szedhesse föl egykönnyen sátorfáját és vitorlázhasson az új világba.

Annál furább azonban az érem másik oldala, mely egy nagy, óriási kérdőjel. Mi tevő legyen az a szerencsétlen, súlyos helyzetű, ugyyszólván koldus ember, aki azért kívánczik el hazájától, mert itt semmiképp sem tud zöld ágra vergődni. Dolgozni szeretne, de nem kap munkát, — enni óhajtana de nincs mit. Alamizsnáért könyörögni, a jöltevő emberiségre támaszkodni restel, önérzete nem engedi s így a végeredmény micsoda? Bármennyire is fölülkerekedik benne a hazafiai érzés, a honszeretet, még feljebb kerekedik nyomasztó sorsa, a korgó gyomor hangja túlharsog, átbömböl mindenben.

Nem lep meg tehát bennünket, ha termő földben szüklőködő megyékből, falvakból, helységekben el-elkiváncsoznak az Istenverte, nyomorult emberek és kivándorlásaikkal még műveletlenebbül, parlagabban hagyják az anyaföldet.

Azonban szokatlanul feltűnő és mindengondolkodásba ejtő jelenség, hogy az ország legmódosabb, legtehetősebb, gazdag, dúis földjeiről ösmeretes vármegyéből, a Bácskából veszünk tudomást oly hírekről, melyek arról szólnak, hogy egész családok tömegesen készülődnek Amerikába.

A legmeglepőbb, egyuttal a legszomorubb az a tény, hogy nem is tengődő, szegényes viszonyok között élő emberek szándékoznak elhagyni szülőföldjüket, hanem jómódu, kedvező helyzetű családok, pénzze téve minden vagyonukat, cihelődnék föl, Délamerikában akarván letelepedni.

Ezek az esetek igen jellemzőek hazánk viszonyait illetőleg. Igen vigasztalan képet nyújt a jövő, mikor olyan hírekről is kell tudomást szereznünk, mint a fentebb elmon-

dottak. A példa meg ragadós. S ha ma harminez család rándul át az új világba, holnap-holnapután nyomon követi ötven meg száz. Még pedig a tehetősebbek közül, kiket nem is lehet annyira megszorítani, az itthon maradásra kényszeríteni, minthogy pénzüik segítségével könnyebben háritják el a fennálló és felmerülő akadályokat, mint a szegények, kiknek száz meg száz bajjal kell majd megküzdeniök.

Szembe állítván végül a két esetet, arra a következtetésre jutunk, hogy míg eddig a szegény emberek sorsuk elviselhetetlensége miatt vették kezükbe a vándorbotot, legújában a kedvezőbb viszonyok hozott élő polgárok látván az ország nyomorát, megannyi baját, az általános pangást, kisedt vagyonukat, miket még jobb időkben szereztek felténi kezdik és még idejekorán meg akarnak menekülni a tönk széléről s más világrészben remélnék jobban boldogulni. Oda jutotunk, hogy úgy a nyomasztó helyzetűek, mint a jobb sorsuak egyképpen vélik existenciájukat szilárdabb alapokra fektetni s ott keresik a boldogulást; az előbbiekről azért, mert idehaza nem tudják megkeresni a mindennapi kenyeret, az utóbbiak azért, mert nem akarják bevárni míg arra a sorsra jutnak, hogy még csak betevő falatjuk sincs.

VEGYES HIREK.

— **Tisztelgés a főszoigabirónál.** Azon elterjedt hírre, hogy *Füzesséry* Tamás járásunk főszoigabirója nyugalomba vonulni készül, megmozdultak a körjegyzők is és testületileg jelentek meg e hó 3-án a főszoigabiró előtt, szeretetüknek, tiszteletüknek kifejezést adva, arra kérték őt, hogy maradjon tovább is a járás élén. *Szoták* István butkai körjegyző a következő szép beszédet intézte ez alkalomból a főszoigabiróhoz:

Szeretve tisztelt és tisztelve szeretett
Főszoigabiró Urunk!

Azon reánk nézve mélyen elszomorító hír hallatára sietünk ide testületileg a mi szeretett, tisztelt és nagyrabecsült kedves Főszoigabiró urunkhoz, hogy 36 évi tevékeny és becsületes szolgálata után állítólag szandékozik a jól kiérdemelt nyugalomba vonulni. Nem búcsúzni jöt-

— Melitta? Ó nem!
— Ráveszi az a rettenetes ember! Hisz elámitotta a szerelmével is...

— A körjegyző oly fényesen állította össze a pontokat, hogy semmi hézaga nem maradt...

— Nem maradt!... Nem! Még azt sem mondhatják, hogy bolond ember végrendelete? Haha! Mert attól kitelik, hogy holmi beszámít hatatlanságot fog rám... Kimondhatná törvénynyel, hogy eszelős voltam... De, hála Isten! megmaradt mind az öt érzékem; még ő sem vette el a józan eszemet, a lányom, a ki elhagyott, hogy azt a léhát kövesse!

— Melitta oly sokat szenvedett...

Most is véded? ... De jó! Őt nem is büntetem. Hisz mire költene az anya, ha nem a fiára? Es a fiát minden! Az összes birtokokat berbe adtam huszonnégy esztendőre. Addigra éppen nagykorú lesz az unokám s maga vehet át mindent. Ez hát világos! A jövedelmet az arvaszék évről évre tökesíti s Melittának és fiának csupán négyezer forint jár ki esztendőnkint... Nos ugye... Es ha lányom bármilyen okból pörrel szennyezné be emlékemet, ha a köteles részt követelné: akkor apai átkom sújtaná...

— De Tasziló bácsi!

— Ott van! ... Ott van a papíron! ...

Es nem bánom meg! ... Nem vonom vissza! ...

— Melitta soha se merne ellenszegülni! ...

Tiszteletben fogja tartani az apa tulszigoru akaratát is.

— Tulszigoru? Hát azért gyűjtöttem a számára — mert csak ő érte fáradtam — hogy más elpredáljon mindent és lányom koldusbotra jusson?

— Boldogtalanná teszi majd Melittát, mert Kázmér vele érezeti majd...

— Hát hagyja el! Akkor leszek én nyugodt még a sirban is, a mikor Melittán újra egyedül jár itt és egyedül jár ki a nyugvó helyemhez!

A harag kimerítette az öreg embert. Visszadől a támlásszékén és elhalgatott. Jenő aggodni kezdett s már eszébe jutott, hogy orvosért küld. De Boronkay Tasziló újra fölélénkült:

— Megbűntetem azért is!

Elhallgatott újra és kezeibe temette arcát. Majd lehajlott a sarkjára s így maradt soká. Azután nehéz sóhaj szakadt föl mellől. Jenő megragadta a kezét, azután fejét emelte föl.

— Tasziló bácsi!

— Aldjon meg az Isten, Jenő! Es mond meg Melittának... és a kis unokámnak... a kis Taszilónak... hogy... hogy...

Egész teste megrándult, szeméi becsukódtak s az imént még kacagó, háborgó apa a hűsleges Pálhalmi Jenő karjai közé ajult.

De az még nem volt a vég. Ugy kellett történnie, hogy az élet kifürkészhetetlen ereje még egy félnapig függőben tartotta azt, a minék be kellett következnie. Borzasztó kedvteléseí vannak néha a végzetnek. Oly jelenetet akart rögtönözni, melynek véres emléke szerencsétlenség mindenkire, a ki az ily jelenet érdekelt tanuja: Kázmérra és Melittára pedig valósággal, mint átok és kárhözat svjtott le. Az emberi tévedések büntetése azért oly iszonyu, mert soha sincs arányban a szív rossz vagy jó indulatával.

A Maros Kátán föladott távirat sürgősen ment el s néhány órával később már a haldokló ágyához lépett Melitta. Egyedül jött gyermekével... A férj jobbnak látta, hogy csak a második táviratra keljen utra. Minek háborítsa gyűlölt jelenlétével a haldokló utolsó pillanatát?...

Kis fiával karján közeledett az engedetlen leány apjához. Az öreg Miklós lovász már ott guggolt ura előtt és ott állt Jenő könyes szemekkel.

— Atyám, édes jó atyám — rebegette Melitta — elhoztam az unokádat... Örömet és vigaszt

hoztam... Es nem kérek mást csak bocsánatot... Csak a boldogságomat: ezt bocsásd meg nekem!

Csókokkal halmozta el a támlásszék karján nyugvó kezét, mely hideg volt, egy ülő köszöboré. Jenő közelebb lépett.

— Későn jöttél, Melitta, — sugta halkán.

De az aggastyán összeszedte minden erejét. Táguló, oh, mily félelmesen táguló, merev, hideg szemekkel nézett a gyermekre, a ki mosolygott, mint valami pirosra festett viasz-baba s egy csöppet se félt a hófehér szakállu, bozontos hajú emberromtól. A rom megmozdult. Szólni akart. De csak szaggatott, félig elhaló szavakat ejtett ki:

— Ové minden! ... De nem jó... még se jó! ... A végrendelet! Hátha meghal... a gyermek... az unokám... az ő fia?... Nem bízom... félek! ... Rosz ember... rosz apa is! ... Boszut fog állni! ...

— Nem, atyám, nem!

De a haldokló csak folytatja:

— Kínózni fogja... halálra kínozza! ... A kapzsi... a gonosz... a gyilkos! ... Még életére tör... elemészi a fiát... és övé az örökség! ... Nem akarom! ... Hívjátok a törvényészeket! ... A bírakat... Hol a végrendelet?... Segítség... Segítség... Ah!

Még hadonázott a kezeivel... még hörögött... még háborgott... Közben Melitta sikoltva, zokogva hallgatta a rettenő szavakat... Riadt tekintettel nézte a vergődő öreg embert: hátha még fölveti a szemét, még beszédre nyitja ajkát, hogy visszavonja a képtelen gyanut... De engesztelő mosoly nem vonult a hidegülő arcra, mely a ravatalon is ugy meredt a nézőkre, mint a megtestesült bizalmatlanság.

tünk ez alkalommal, erre mély fájdalom és megilletődés nélkül még gondolni sem tudnánk.

Eljöttünk azért, hogy egyedüli, de legdrágább és legbecesebb kincsünket, a szeretetünket, a tisztelünket, mint rajongó ragaszkodásunk legfényesebb zálogát tüntetőleg átadjuk, szeretett, kedves Főszolgabírnaknak.

Eljöttünk teljes bizalommal kérni, hogy ne hagyja el azon zászlót még ez idő szerint, melyet 36 éven keresztül becsülettel lobogtatott, s eljöttünk bizalommal kérni, hogy ne hagyja el hű katonáit, kik zászlója alá úgyszólván kora ifjúságunk óta sorakoztunk, s azóta együtt küzdöttünk, együtt fáradtunk a zászló becsületéért. Erezzük, tudjuk, hogy 36 év egy ily nehéz közpályán elég a jól kiérdemelt nyugalomhoz; de a hit, a Mindenható ily erős testi szervezettel, szellemi képességgel, munka bírassal és munka szeretettel megáldott, annak még 36 év letelte után sem kell okvetlenül a küzdő térről lelépni; nem pedig különösen akkor, a mérő tudja, látja és tapasztalja, hogy van a parancsnoksága alatt egy oly kitarító, oly ragaszkodó gárda, amely kész a látóhatáron feltornyosuló új veszélyeknek és nehéz akadályoknak is neki menni azon reményben, hogy azokat is le fogja győzni jó vezére biztatása mellett. De az említett új akadályokat csak úgy leszünk képesek legyőzni, ha szeretett, kedves Főszolgabíró urunk továbbra is megmarad utmutatóknak, jó, igazságos és bölcs vezérünknek. S mert félünk, hogy öreg napjainkra igen nehezen tudnánk hozzá szokni egy új vezérhez, s mert hízóság nélkül mondva megvagyunk róla győződve, hogy egy második ilyen vezért nem kaphatnánk, azért a saját, mint az egész járás érdekében kérjük a Mindenhatót, hogy oly egészséggel áldja meg szeretett kedves főszolgabírnakát, hogy még igen, de igen sokáig vezérünk maradhasson. — Eljen!

Füzesséry Tamás főszolgabíró, gárdájának megjelenése milyen meghiúsította, oly annyira, hogy alig birt szöhoz jutni. Válaszában biztosította a jegyzői kart jóakarataról és szeretetéről és kinyilvánította, miszerint szándéka ugyan október havában nyugdíjaztatását kérni, de a bizalomnak ilyen szép nyilvánítása után, igen-igen megfontolja nem e fog szándékától elállani. Nagy éljenzés kísérte a főszolgabíró szavait, mely után a szívélyes bucsu következett és ezzel a tisztelgés véget ért.

— **Uj jegyző.** A sztrókói körben megüresedett jegyzői állásra egyhangulag Reutter Rezső nagymihályi segédjegyzőt választották meg. Reutter több év óta van városunkban és mint szorgalmas és képzett hivatalnok a képviselőtestület bizalmát bírta.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter Szántó Jakab mitsei körállatorvost a sztrókói járás állatorvosi állásra kinevezte és utasította őt, miszerint a hivatali eskü letétele végett Gróf Hadik Béla főispánnal jelentkezze.

— **Nagymihályi bál** január hó 31-én megtartott „Nagymihályi bál” fényesen sikerült; Dr. Bartus Sándornak temetése ugyan több családot visszatartott a megjelenéstől és ez meg is látszott a bálon, mégis oly szép társaság gyűlt egybe és oly kedélyesen, barátságosan töltötte el az időt, mint már régen nem. A terem bejáratok csinosan voltak díszítve és a Barnai szálló nagyterme egy kis téli kertet festett. Mindez a derék és fáradhatlan elnök Dr. Pogány Gerő érdeme, ki fáradságot nem ismerve a legkisebb részletekre kiterjedőleg személyesen ellenőrizte a díszítéseket s mondhatni azokat úgyszólván maga megteremtette. A rendezőség figyelmes volt és a hölgyeket igen csinos táncerdővel lepte meg, a két elnök nejeinek, Dr. Pogány Gerőné és Isépy Zoltánnak pedig remek élővirág csokorral kedveskedett. 7 órakor vette kezdetét a tánc, a mely után a késő reggeli órákig tartott, közben szünet volt és ezalatt a közönség kedélyesen szórakozott. Az első négyest 30 pár táncolta. Oly kedves és fesztelen multság régen nem volt Nagy-Mihályon és a jelen voltak szívesen fognak arra még soká visszaemlékezni.

— **A málezai fürdőben** február hó 15-én a vidéki intelligencia a Kossuth szobor alapjára bált rendez melyre a meghívók már kibocsátva lettek.

Dr. Bartus Sándor. A Bartus család lakása a múlt héten gyászházzá változott; szombaton d. u. 3 órakor helyezték örök nyugalomra a család szemefényét, az oly tragikus sorsot ért Dr. Bartus Sándort. Mennyi bü és keserv egy röpke percen! Megjelent a temetésen a város intelligens közönsége kivétel nélkül, úgy hogy a halotti ház szűknek bizonyult a gyászolók befogadására. A ravatal az udvaron volt felállítva és a koporsót szebbnél-szebb koszorúk egész tömege borította. Összeszorult szívűnk, a megdöbbenés kifejezése ült az arcokra és látni lehetett, hogy mennyire együtt érzünk a gyászoló családdal. Nincs többé! Vége! Oh mily borzasztó is az elmúlás tudata. A halott pedig nem érez semmit! Hallgat s fekszik némán, mereven. A temetés meghiúsított és egyszerű volt, Kozlay József a pászdiaciak ékesen szóló lelkésze szívhezszólvó szavakban búcsuztatta el a halottat, szülői, testvérei és barátaitól; nem maradt szem köny nélkül a halotti beszéd hatása alatt. Ezután a halottas kocsiira tették a koporsót és a temető felé haladt a szomorú menet. Ott még egyszer megszólalt Kozlay József és átadta az anyaföldnek a koporsót. Letették a földbe, hogy elvégezhesse munkáját az enyészet. Közben barátai az elhunytak kedvenc nótáját siricsendben huzatták el és a melábús akkord hatása alatt oszlott szét a közönség.

— **Mintagazdaság.** A földmívelésügyi miniszter vármegyénk területén két mintagazdaság felállítását engedélyezte. Az egyik Varanó-Hosszmezőn, a másik Izbuzány létesítették. A mintagazdaság berendezésével Gyulay Károly gazd. v. tanár bizatott meg.

— **Közgyűlés.** A nagymihályi kereskedelmi és hitelbank részvénytársaság f. é. február hó 15-én d. e. 10 órakor fogja az intézet tanács-termében évi rendes közgyűlést megtartani, melyre a t. részvényeseket ez uton is meghívja.

— **Karnevál-estély.** Minden jel arra mutat, hogy a február 7-én megtartandó Karnevál-estély lesz az idei farsang legsikerültebb mulatsága. A nagyszámu rendezőség buzgalommal fogott munkájához és mindent elkövet, hogy a közönségnek egy élvezetes estét biztosítson. A kassai 34. gyalogezred jóhírű zenekara fogja a zenét szolgáltatni, mely körülmény egymagában véve is biztosítani fogja az est sikerét.

— **Országos vásár.** Homonnán tegnap országos vásárt tartottak, a melyen az állatfelhajtás igen szép volt, dacára annak azonban a marha állomány oly annyira drága volt, hogy ennek folytán a vételkedv hiányzott és igen sok marhát visszahajtottak a vásárról.

— **A nagymihályi 12. nőgyűlés** évi rendes közgyűlést február hó 8-án d. u. 2 órakor fogja a Csillag szálloda emeleti helyiségeiben megtartani, melyre a tagokat ez uton is meghívja.

— **Adomány.** Gróf Andrássy Sándor országos képviselő a pesolnai és lomnai gk. templomokra a nagyra kedvelt és velyopolai iskolákra 100—150 korona adományokat küldött.

— **Csendörök harca a farkasokkal.** Folyó hó 14-én éjjel egy óra tájban a nagydobrai csendörösről szolgálatára kivézényelt Demeter Ferencz őrsvezetőt és Herceg Sándor csendört Minyóc és Turány községek közötti utvonalon két hatalmas farkas észrevétel nélkül megtámadta. A vakmerő bestiák ellen a csendörök löfegyvereiket használták s habár az éj korom sötét volt, a farkasokat súlyosan megsebesítették. A sebesült ordasok elmenekültek.

— **Uj petróleum források.** Megyénkben Mező-Laborez mellett, Szukó község határában, közel a vasúthoz, a petróleum források január 22-én megkezdettek. A petróleum terület Parkinson J. G. angol cég, a mely a petróleum ipar terén kiváló helyet foglal el, a községtől vette meg, s azt hiszik, hogy jelentékeny mennyiségű petróleum lesz e helyen kiaknázható, de csak nyolcszáz métert meghaladó mélységből.

— **A vadászat vége.** Január 31-ikével lejárt a vadászati idő. A nyulakat február 1-től már nem szabad löni. A múlt héten még ropogtak a nimródok puskái, ma már szabadon futká-

roznak a nyulak, s szabadságuk tart egészen augusztus 15-éig, amikor a vadászati idő ismét megkezdődik.

— **Megsemmisített virillista-névjegyzék.** Zemplénvármegye törvényhatósági virillis tagjainak az 1903. évre összeállított névjegyzékét a belügyminiszter megsemmisítette, mert a törvény megköveteli, hogy a kétszeres adószámítás kedvezményét csak azok vehetik igénybe, akik az igazoló választmány előtt jogosultságukat igazolják. — Az igazoló választmány tehát a megyei virillisk névjegyzékét újból fogja összeállítani; de kétszeresen csak azoknak fogja az állami adóját számítani, akik az 1886: XXI. t. cz. 26. §-án alapuló jogcímüket vagy felszerelt kérvénnyel vagy a választmányi ülésen személyesen igazolni fogják s a kik ezt elmulasztják azok erre az évre a kedvezménytől elesnek.

— **A tüdővész orvossága.** A héten azt az örömhirt hozták a napilapok, hogy feltalálták a tüdővész szerumát. Ha ez a hír valóban bizonyul, akkor ezer és ezer ember életét menti meg az új felfedezés, mely az emberi elme egyik legnagyobb és legdicsebb diadala.

— **Ágyalapítvány.** Lapunk zárta-kor egy fejedelmi adományról értesülünk: Sulyovszky István ugyanis a mai napon a nagymihályi vereskereszt egyesületi kórházban egy 4000 koronás ágyalapítványt létesített és ez által évi 100 betegápolási napot biztosított a kórháznak. Ime, fényes bizonyosság arról, hogy Sulyovszky István szíven hordozza városunk és intézményeinek érdekét. A mindenható Isten áldja érte, éltesse sokáig!

— **Forrai Frankl Oszkár** kiadóhivatala annak közlésére kér fel bennünket, hogy Székely Viktorral minden összeköttetést megszakítván, ezental a lapúrúitók a „Pesti Ujság”-ot és „Nemzeti Ujság”-ot csakis a kiadóhivatali iroda útján (VI. Andrássy-út 21. I. em. 4. sz.) kaphatják. — Együttal értesítjük az érdekelteket, hogy a két lap megszűnésére vonatkozó hír alaptalan és ezén hazugság terjesztője ellen, a legerélyesebb eljárás lesz folyamatba téve.

— **A tanítórsorsjáték** igazgatósága most bocsátotta ki a sorsjáték tervezetét. A tervezet szerint a sorsjáték tiszta haszna tanítói jótékony intézmények gyámolítására és az újságírók egyesülete segítő alapja segélyezésére fog fordítani. Összesen 30000 sorsjegyet bocsátanak ki. A sorsjegy ára 1 korona lesz. A nyerevények összértéke 90000 korona, a főnyeremény 30000 korona. A nyerevénytárgyak hazai ipari, iparművészeti tárgyak és a képzőművészet alkotásai lehetnek. Az igazgatóság már eddig is több ezer koronáért vett képeket a Kelety-Tahi hagyatékából. A sorsjegyek nagy részének eladására máris biztosítva van, a mennyiben egy a fővárosi, mint a vidéki tanító-ság nagy lelkesedéssel igyekszik a sorsjegyek elhelyezésére. A sorsolás folyó évi december hó 23-ra van tervezve.

HERCZIK BÉLA, borbély és fodrász üzletét ujonnan rendezte be. Az üzlet megfelel minden követelménynek és higieniai szempontból a fővárosi fodrász üzletek mintájára lett berendezve.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetlen kedves fiunknak,
SÁNDORNAK,

korai elhalálózása alkalmából a jóleső részvét oly sok helyről nyilvánult, hogy azt a mély fájdalom ezen első napjaiban mindenkinek külön-külön megköszönni nem vagyunk képesek, miért is ezuton kell kérnünk mindazon nagyrabecsült, kedves ösmerőseinket, barátainkat és rokonainkat, akik lesújtó fájdalmainkat oly igaz részvétükkel enyhíteni törekedtek, fogadják jóleső részvétükért leghálásabb köszönetünk.

Nagy-Mihály, 1903. februárban.

Bartus Boldizsár és neje.

Hirdetmény.

Gazdák, földbirtokosok, háztulajdonosok és iparvállalatok figyelmébe.

KLÁR ANDOR ÉS NEUMANN JENŐ

törvénytörvényesen bejegyzett

szesznagykereskedés, kereskedelmi és bankügynökségi iroda Sátorajja-Ujhely
Kazinczy-utca (Polgári bank épület.)

A m. kir. államvasutak gépgyárának kerületi kizárólagos képviselősege.

Van szerencsénk Zemplén, Ung és Bereg megye közönségét értesíteni, hogy Sátorajjaujhelyben

kereskedelmi és bankügynökségi irodánkat

megnyitottuk.

Alant soroljuk fel képviselőteinket, melyeket hazánk legelőkelőbb cégeitől úgy csoportosítottuk, hogy hozzánk bizalommal forduljanak **egész évi áruszükségletét a legkedvezőbb feltételek mellett fedezhetjük.**

A főváros pénzügyintézetével és bankházaival állandó s egyenes összeköttetést tartunk fenn.

Földhitel és jelzálogkölcsönöket gyorsan és a legkedvezőbb módozatokkal eszközölünk ki.

Rövid lejáratu (3—6 havi) kölcsönöket jó hiteli egyének és cégek részére fővárosi bankházainknál a viszonyokhoz mért olcsó kamatláb mellett szerzünk meg.

Közvetítünk visszleszámitolási hitelt vidéki pénzügyintézetek és hitelszövetkezetek részére.

Vásárolunk és eladunk értékpapirokat és sorsjegyeket. Azokra kölcsönöket és előlegeket szereztünk.

A bank és tőzsde üzlet minden ágazatában megszerezük a célhoz vezető összeköttetést és megadjuk a mindenkori viszonyoknak megfelelő felvilágosításokat.

Ajánljuk:

a m. kir. államvasutak gépgyárának összes gyártmányait.

Lokomobilokat, gőzcseplő készleteket, gőzkukoricza morzsolókat, lóhere fejtőket, repcezeséplő és szalmafüttő készülékeket, arató gépeket, **valamint a gazdaságban szükséges összes kisebb fajta gépeket**, mint: szeccsavágó, konkolyozó, rosta, répvágó, daráló stb.

Klinger Henrik első magyar jutta, vitorla vászon, ponyva és zsákáru gyárának összes gyártmányait a legkedvezőbb feltételek mellett közvetítjük. Gyors szállítás és pontos kiszolgálásról kezeskedünk.

Beuml és fia szalona, zsir és magnagykereskedéséből legjutányosabban látjuk el feleinket a legjobb minőségű szalonnával, zsirral és magvakkal.

A Salgótarjáni és Kazinczy Kőszénbánya, hazánk eme elismert legjobb minőségű kőszeneit árusítjuk és biztosíthatjuk a t. közönséget, hogy az általunk közvetített reudelmények a legjobban és legpontosabban lesznek elintézve.

Első Magyar Olajipar R. T., növényi és ásványolajai, nevezetesen a legjobb orosz gép és hengerolajok eladásával összeköttetésbe hozzuk feleinket azon beszerzési forrásokkal, honnan szükségletüket legjobban és legolcsóbban szerezhethi be.

Árjegyzékkel és a legkimerítőbb felvilágosításokkal kívántra ingyen és bérmentve szolgálunk.

A cs. és kir. szab. kölcsönös

tűzkárbiztosító társaság

osztrák magyar monarchia legrégibb és egyik legnagyobb intézete.

A díjak 20%-át takarítja meg ki ott biztosít.

Kerületi főigynökség:

Klár Andor és Neuman Jenő Sátorajjaujhely.

Borkereskedők részére teljes pinczefelszerelések.

Bortermelők számára legújabb rendszerű borsajtók, szőlőszűző gépek és permetőző fecskendők.

A nagymihályi iparos ifjuság **1903. február 7-én**

az alakítandó „Ifjúsági Önképző-Kör“ alapja javára

Nagy-Mihályban, a »Csillag« szálló összes termeiben

a kassai cs. és kir. 34. gy. ezred zenekarának közreműködésével
sétahangverseny, nemzetközi világposta, confetti és serpentin dobálással egybekötött

NAGY KARNEVAL ESTÉLYT

rendez, melyre a t. közönséget ezuton is tisztelettel meghivja

A RENDEZŐSÉG.

Beléptidij: Személyjegy 2 korona; Családjegy 4 korona.

Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk.

KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR.

A kik tévedésből meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, szíveskedjenek ebbeli szándékukat e lap kiadóhivatalának bejelenteni

SCHICHT-SZAPPAN

VÉDJEGYEK:

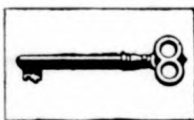
„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

a legjobb, legkiadósabb és
azért a legolcsóbb szappan
Minden kártékony vegyü-
léktől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

Tüzifa

nagyban és kicsinyben,
ugyszintén felvágva házhoz
szállítva beszerezhető

Roth és Berger

tüzifa-kereskedőknél
NAGY-MIHÁLY.

Vasut-utca.

Tüzifa megrendeléseket
kérjük BREUER MÓR ur-
hoz intézni.

Goldstein Adolf

épület- és díszmű-bádogos
lámpa, üveg és porcellán kereskedése
NAGY-MIHÁLYON.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű
asztali- és függő-lámpákban,
kávé-, likör-, sör- és evő-készletekben
alpacca- és nikkel-árak, majolika fali díszekben
barna köedény és zománczozott edényekben,
ugyszintén teljes konyhafelszerelésekben.

Hirdetmény.

H o m o n á n

Dr. Toronszky Elek házában
flókot nyitott a
Gálszécsi Takaré- és Hitelpénztár.